

il-Gżejjer

IS-SETT SENA

DICEMBRU 1977

NRU. 76

Fl-Milied it-Tajjeb

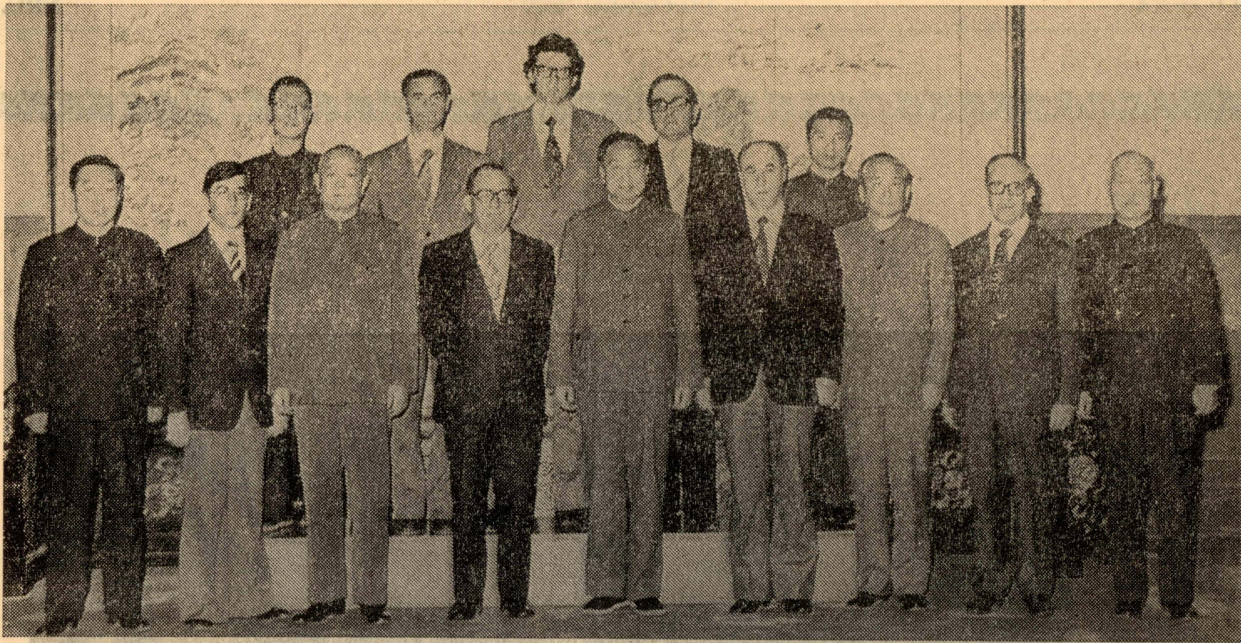

L-Istampa ta' hawn turi dettal minn waħda mill-bolli tal-Milied ta' din is-sena.

Il-Bolli, li huma sett ta' tlieta, juru figuri mill-Presepju li jinsab għal wiri fil-Kunvent tal-Karmelitani Skalzi gewwa Bormla.

Id-devozzjoni lejn il-Presepju tal-Milied hi antika hafna. F'Malta u Għawdex il-Presepju minn dejjem kien popolari.

IŻ-ŻJARA TAD-DELEGAZZJONI MALTIJA FIĊ-ĊINA U L-MALASJA

Il-Prim Ministru Dom Mintoff flimkien maċ-Chairman u Prim Ministru Hua Kuo-Feng, id-deputat Prim Ministru Li Hsien-Nien u d-delegazzjonijiet rispettivi taċ-Ċina u Malta.

DELEGAZZJONI MALTIJA mmexxija mill-Prim Ministru s-Sur Dom Mintoff żaret ir-Repubblika Popolari Ċiniża bejn it-3 u t-8 ta' Novembru; u r-Renju tal-Malasja bejn id-9 u l-10 ta' l-istess xahar, Minn l-Istqarrija li saret mill-Prim Ministru fil-Kamra tad-Deputati fl-14 ta' Novembru, wiehed jista' jara X-XOGHOL KBIR U SIEWI li wettqet din id-Delegazzjoni lejn il-poplu Malti:

Fi triqitha lejn iċ-Ċina d-Delegazzjoni Maltija waqfet Ruma u Karaċi, u fi triqitha lura lejn Malta, waqfet Honk Kong, Singapore, Bahrejn u Ruma.

F'Ruma l-Prim Ministru kellu taħdidiet ma' rappreżentanti tat-tlett partiti Taljani: Demokristjani, Komunisti u Soċjalisti, dwar il-problemi tal-Mediterran u l-qagħda ta' Malta meta tispiċċa l-bażi Ingliża.

F'Karaċi, id-Delegazzjoni giet milqugħa mill-ogħla Awtoritajiet Reġjonali ta' dik il-Belt. Id-delegazzjoni Maltija hadet l-opportunità biex tagħmel taħdidiet għall-koperazzjoni ekonomika bejn Malta u l-Pakistan u bejn Malta u l-Provinċja ta' Sind.

Fiċ-Ċina, d-delegazzjoni Maltija giet mogħtija merħba uffiċjali mill-akbar. Fl-ajruport kien hemm jilqgħu lill-Maltin, il-mexxej gdid tal-pajjiż, Chairman u Prim Ministru Hua Kuo-Feng u d-deputat Prim Ministru Li Hsien-Nien.

Ftit wara, sar l-"Official Banquet" fil-Great Hall of the People ġewwa Peking b'unur lil Malta u lid-Delegazzjoni Maltija. Hawn għamel diskors uffiċjali d-deputat Prim Ministru Li Hsien

Nien. Wara għamel diskors bi twegiba l-Prim Ministru s-Sur Dom Mintoff.

It-taħditiet li saru l-għada u l-pitgħada mal-mexxejja tar-Repubblika Popolari taċ-Ċina kienu maqsumin f'erbgħa:

- is-sitwazzjoni fid-dinja.
- dik fi-Mediterran u fl-Asja tal-Lvant.
- dik għdida fiċ-Ċina u
- ir-relazzjonijiet ekonomiċi u politiċi bejn Malta u ċ-Ċina.

L-1976 kienet għaċ-Ċina sena ta' għawg u ħsarat kbar. Fl-1977 il-Poplu Ċiniż reġa' beda jieħu r-ruħ u bl-għaraq ta' gbinu u b'xogħol iebes qabad it-triq biex ikun jista' jsir wiehed mill-popli l-aktar industrijalizzati u b'saħħithom fid-dinja.

Miukejja t-telf li sofriet, ir-Repubblika Popolari taċ-Ċina wegħdet li mhux biss tkompli twettaq dawk il-proġetti f'Malta li nbdew taħt il-ftehim ta' l-1972, iżda wkoll li ma' dawn id-dakhaż żewg proġetti għodda. Dawn il-proġetti huma għat-twaqqif ta' żewg fabbriki oħra, waħda għal "standard parts" (bolts and nuts) u l-oħra għal "welding electrodes".

Aċċettaw ukoll l-inkarigu li bi spejjeż mill-inqas għal Malta ilestulna d-disinji bid-dettalji kollha tal-“breakwater” il-ġdid fil-Port ta’ Marsaxlokk u jaraw li dan il-“breakwater” isehħ minn haddient, Maltin taht it-tmexxija ta’ esperti Ċiniżi.

Il-mexxejja kollha tal-poplu Ċiniż kienu ferhana bil-politika tan-newtralità bejn iż-żewġ super potenzi, ir-Russja u l-Amerika, li mexa biha s’issa l-poplu Malti. Il-Poplu Ċiniż jagħti appoġġ lil Malta u lill-ġirien kollha tagħha fil-hidma kbira u iebes għat-twaqqif ta’ Mediterran hieles mixkiel taż-żewġ super potenzi.

Il-poplu Malti żgur li jiżżihajr lill-mexxejja u lill-poplu Ċiniż għal din ix-xhieda oħra ta’ rieda tajba u hbiberija.

FIL-MALASJA

Fi triqitha lejn il-Malasja d-delegazzjoni Maltija waqfet Hong Kong. Hawnhekk iltaqgħet mal-Gvernatur u rat kif qed jiżviluppa Hong Kong bhala l-bieb tal-kummerċ bejn iċ-Ċina u l-partijiet l-oħra tad-dinja. **Kellha wkoll taħditiet ma’ industrijalisti dwar il-possibiltà ta’ xi proġetti f’Malta.** Fil-Malasja d-delegazzjoni Maltija kellha laqgħa tajba hafna. Sabet ukoll hafna xogħol lest minn naħa tal-Ministeru Ekonomiku ta’ dan il-pajjiż. Dan il-Ministeru jaqa’ direttament taħt il-Prim Ministru u kien diġa’ mogħti rapport dwar it-taħdita li kellu s-Sur Mintoff mal-Prim Ministru tal-Malasja f’Londra f’Mejju li għadda waqt il-Konferenza tal-Prim Ministri tal-Commonwealth.

L-istharrig dwar il-mod u t-triqat li għandna nieħdu biex tibda l-koperazzjoni ekonomika bejn iż-żewġ naħat kien diġa’ sar miż-żewġ naħat qabel ma d-delegazzjoni Maltija waslet Kuala Lumpur. Għalhekk kienet haġa possibbli li f’inqas minn jumejn jintlaħaq ftehim li jidher fil-

“Joint Communique” li hareġ wara.

Fl-ewwel parti tas-sena d-dieħla ser tiġi Malta delegazzjoni mill-Malasja biex flimkien jintlaħaq ftehim dwar proġetti bejn Malta u dak il-pajjiż halli nibdew inwettqu b’mod konkret din il-koperazzjoni ekonomika li hija diġa’ mfassla fil-komunikat mahruġ fi Kuala Lumpur.

L-ospitalità u l-unur li nghatat Malta fil-Malasja — għalkemm ir-relazzjonijiet diplomatiki li kellna sa issa kienu mill-inqas — kienu sbieħ u jqawwulna qalbna għall-koperazzjoni tal-gejjieri. Id-delegazzjoni Maltija giet ukoll milqugħa uffiċjalment mir-Re li ha nteress personali fix-xogħol li kien qed jiffasal għall-ġid taż-żewġ pajjiżi. Minn naħa tal-Prim Ministru tal-Malasja kien hemm determinazzjoni shiħa u serjeta.

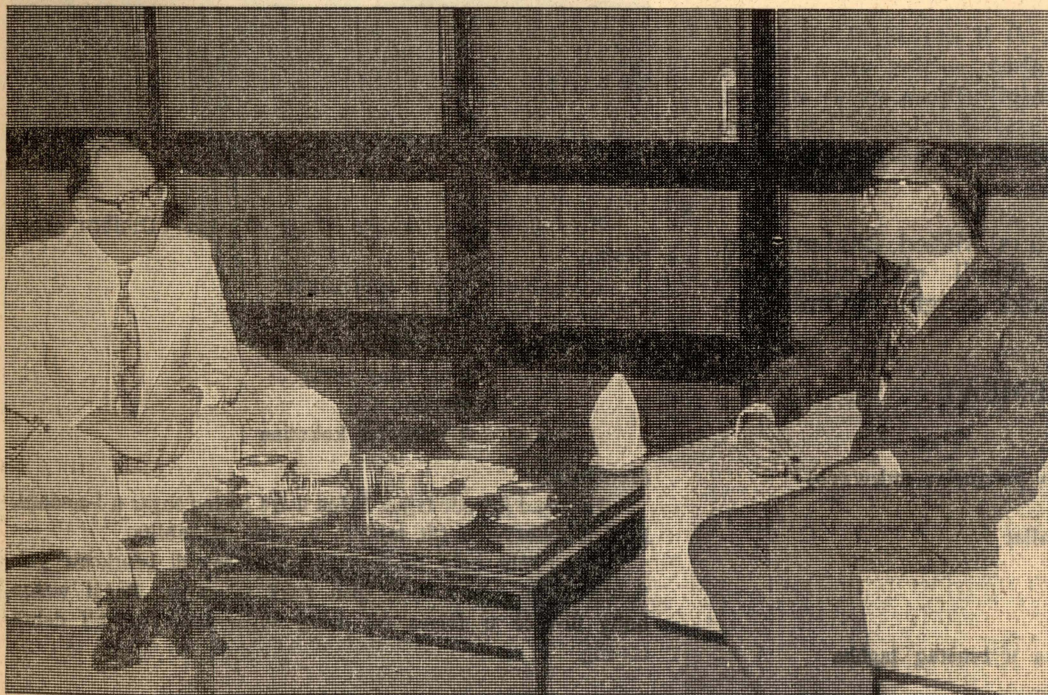
Fi triqitha lura lejn Malta d-delegazzjoni Maltija waqfet f’Singapore u giet milqugħa mill-“Minister of State for Defence” u kellha l-okkażjoni tipparaguna l-qagħda taż-żewġ pajjiżi. **Xi industrijalisti minn Singapore marru l-ajruport u flimkien raw x’jistgħu jagħmlu f’Malta għas-wieċ ta’ madwarha.**

Aktar tard id-delegazzjoni Maltija waqfet f’Bahrein fejn giet milqugħa mill-“Minister of Communications” ta’ dan il-pajjiż habib ta’ Malta. **Ma’ dawn ġew diskussi l-iżviluppi ġodda li qed isiru fil-pajjiżi Gharab dwar “Satellite Communications”.**

F’Ruma d-delegazzjoni kellha tieqaf għal ftit siegħat qabel ma qabdet il-linja ta’ l-ajru għal Malta. Anki f’Ruma d-delegazzjoni Maltija kellha taħditiet, din id-darba mal-mexxejja tat-tliet partiti politiċi Taljani li fost oħrajn qegħdin iħadnu l-politika ta’ Malta ta’ newtralità bejn iż-żewġ Super-potenzi fil-Mediterran. Ma’ dawn ġew miftehma l-passi l-ġodda li għandhom jittieħdu biex din il-politika tkompli tissahħaħ.

Il-Prim Ministru s-Sur Mintoff spicċa l-istqarrija tiegħu billi rringrazzja lil shabu, l-membri l-oħra tad-dele-

gazzjoni, għax-xogħol iebes li sar għall-ġid tal-poplu Malti fi żmien hekk qasir u f’ċirkostanzi li kienu jcaħħduhom minn mistrieh biżżejjed.

Il-Prim Ministru Dom Mintoff meta kien il-Malasja kellu laqgħa mall-Prim Ministru Datuk Hussein Onn fl-uffiċju tiegħu fi Kuala Lumpur.

IL-MILIED

L-istaġun tal-festi reġa' wasal għal darb'ohra. It-toroq sbieħ u kollha dwal jiġbdu l-kulhadd lejhom. Il-vetrini tal-ħwienet mimlija dehebijiet, rigali, ikel, ilbies sabiħ, kartolini u mijiet ta' affarijiet ohra jhalluk mibluha thares lejhom. Izda l-ebda dehra milli semmejt ma tgħaxxqek iktar minn dik ta' tifel ċkejken jittawwal fuq ponot subajgħ halli jlahhaq mal-presepju. Nahseb li dehra ta' Gesu Bambin u Ommu Marija, u ta' San Gużep f'fimbri mal-baqra u l-ħmara jhalluħ im-saħħar. Xi ngħidu mbagħad għal pasturi l-ohra? Dawk il-pasturi tat-tafal b'wiċċhom imċaftar? Irraġhaja bin-nagħaġ tagħhom, l-anġli imdendlin mill-grotta bil-passa perla, l-għaġeb tal-presepju se jaqa' u ma jaqax Dawn żgur li jhallu mpressjoni f'moħħ ta' tifel żgħir iktar mit-tlellix tad-dwal u r-rigali kollha li jara fil-ħwienet.

Nispera li fid-djar tagħkom is-siġra tal-Milied ma tiehux post il-presepju u l-gulbiena. Il-ferħ li għandna nħossu f'qalbna għandu jkun wieħed għenwin, ferħ li ġej mit-twelid ta' Gesu Bambin u mhux wieħed mimli frugħa, għaliex iġibilna miegħu xalor u rigali. Kemm tkun haġa sabiħa li kieku ngħidu lit-tfal tagħna biex minn fost il-hafna rigali li jaqilgħu fil-Milied, jagħzlu wieħed u ipoġġuh taħt is-siġra tal-Milied li tkun f'Bieb il-Belt. Dawn ir-rigali jmorru għal xi hadd fqir li f'dawn il-jiem ikunu qed jistennew xi haġa minn għandna.

Tkun haġa taiba ukoll li mar-rigal niktbu xi messaġ żgħir mimli mħabba, sabiex nuru lil min iurċevih li dak ir-rigal tajnifullhom minn qalbna. Wara kollha m'hemmx sodisfazzion akbar milli dak li tkun taf li allmenu darba fis-sena ferrahna xi qalb imnikkta.

Niġu issa għal ricetta tal-Milied. Bhal ma tafu, il-'mincemeat, jiġifieri il-mili għall-mincepies', huwa għali hafna, għalhekk tistgħu tagħmluħ inthom.

MINCEMEAT

Għandkhom bżonn:

- 4 oz. xaham tal-kilwa (jew margarine mdewweb)
- 4 oz. tuffieħ maħkuk
- libbra frott imqadded, mħallat
- 4 oz. zokkor ismar
- 4 oz. lewż imqaxxat
- 1 oz. konfettura
- qoxra ta' lūmija maħkuka u l-meraq tagħha

kuċċarina mixed spice

½ kuċċarina kannella

½ kuċċarina noċemuskata

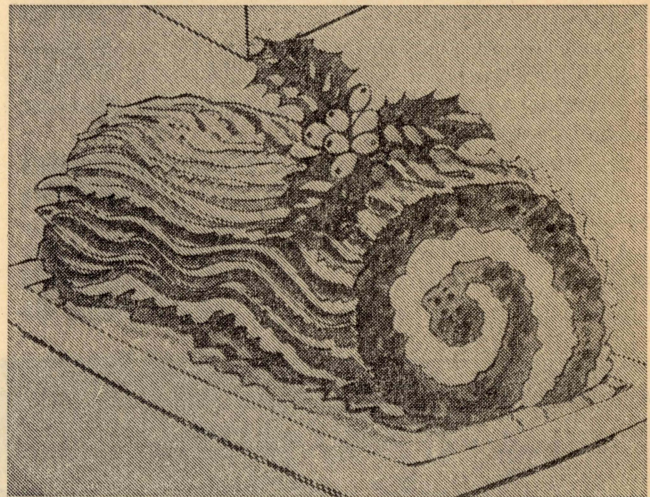
4 imgharef brandy (jew whisky jew rum)

Metodu:

Hallat l-ingredjenti kollha fimbri. Poġġi f'vazetti tal-jam nixfin sewwa u għattihom tajjeb hafna. Poġġi l-vazetti f'post xott u frisk. Jekk trid li dan il-mincemeat jibqa tajjeb tnaqqas-lux minn dawn l-ingredjenti: zokkor, xaham u xorb.

Kunu żguri li l-frott imqadded jkun xott hafna qabel ma tħalltu. Jekk tkun se tagħmlu l-mincemeat, lestu u aħslu il-frott imqadded (passoluna, sułtana eċċ.) almenu 24 siegħa qabel, biex jilhaq jinxef sewwa.

YULE LOG

Għandkhom bżonn:

Roly Poly taċ-ċikkulata (araw il-harġa t'Ottubru għar-ricetta).

12 oz. butter cream taċ-ċikkulata
weraq holly għad-dekorazzjoni.

Il-Buttercream: 4 oz. butir
8 oz. icing sugar
vanilla
2 imgharef kokotina

Metodu:

Ha'wad il-butir tajjeb hafna u zid l-icing sugar u l-essenza. Holl il-kokotina fi f'it mishun u zidu mat-tahlita.

Iksi r-roly poly bil-'buttercream'. Għaddi l-furketta għol-'buttercream' sabiex ikun qisu zokk ta' siġra. Poġġi werqa holly fil-wiċċ u ferrex f'it icing sugar sabiex jagħti dehra tas-silġ.

Ghotja ta' Serra mill-Gvern tar-Repubblika ta' l-Awstrija

Fl-Għammieri dan l-aħħar saret ċerimonja ta' għoti ta' serra mill-Konslu Onorarju ta' l-Awstrija s-Sur J. R. Darmanin f'isem il-Gvern tar-Repubblika ta' l-Awstrija lill-Ministru ta' l-Industrija, Biedja u Sajd, is-Sur Danny Cremona f'isem il-Gvern Malti.

F'diskors ta' l-okkażjoni l-Ministru Cremona rringrazzja lill-Gvern Awstrijak ta' din l-għotja u qal li din l-għotja se tibqa' tifikira oħra għażiża tal-ħbiberija u relazzjonijiet tajba li jeżistu bejn iż-żewġ pajjiżi.

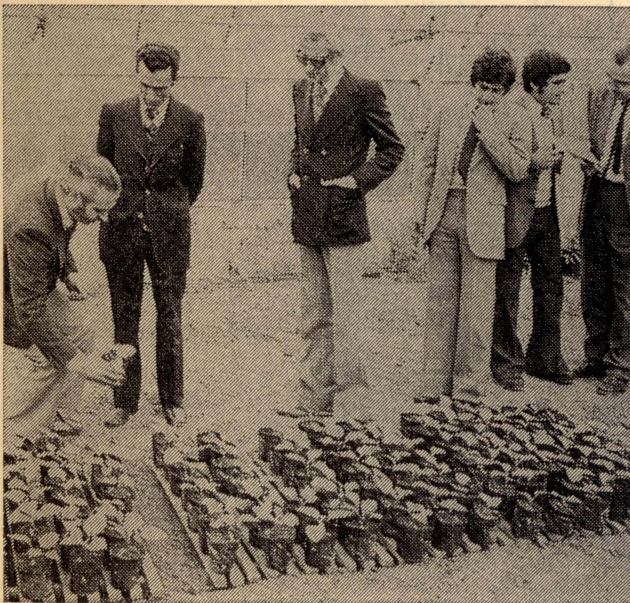
Il-Ministru tkellem dwar l-għajnuna li tat l-Awstrija lil Malta u għadda biex qal li din is-serra se tgħin biex permezz ta' provi u esperimenti t-teknika tat-tkabbir tal-prodotti tas-serer tkompli titjeb kif ukoll biex jiġu ppruvati metodi godda ta' tkabbir, fertilizzar, ħarsien mill-mard u mill-insetti kif ukoll varjetajiet godda ta' wċuh.

"Bħalissa qed issir f'serer oħra prova ta' tmien varjetajiet godda ta' tadam u tlieta tal-ħjar. Minn prova li saret is-sena l-oħra fuq 14-il varjetà ta' tadam, irriżulta li varjetà minnhom kienet tajba tant li l-bdiewa ġa żerġhu tadam ta' din il-varjetà," qal il-Ministru.

Huwa qal li f'din is-serra se jkollhom l-opportunità li jaħdmu u jitgħallmu mix-xogħol tagħhom l-apprendisti u fil-fatt fiha diġà bdew jaħdmu l-ewwel grupp minn dawn l-apprendisti.

"B'hekk il-ħsieb tal-Gvern li dawn iż-żgħira-żgħir jitharrġu fit-teknika moderna tal-biedja billi jaħdmu u jitgħallmu beda jseħħ anke f'dan il-qasam," qal il-Ministru.

Is-Sur P. Calamatta tad-Dipartiment ta' l-Agricoltura jidher juri lill-Ministru Cremona waħda mill-pjanti mkabbra fis-Serra.

IL-BANK TAD-DEM

ID-DEM

HUWA

L-ĦAJJA

Id-dem kollu li joħroġ mill-Bank tad-Demm ta' Malta jinghata minghajn ħlas fi flieken tal-ħġieġ tip Baxter. Dawn il-flieken jintużaw darba biss. Id-dem ikun proċessat u meħlus minn diversi mard speċifiku, hekk kif mitlub mir-Regolamenti Internazzjonali dwar il-Bank tad-Demm.

Ta' min wiehed ifakkar, illi meta wiehed jagħti d-dem dan id-dem irid l-ewwel jgħaddi minn hafna tests sabiex ikun jista' jinghata lil xi pazjent. Dawn it-tests fil-laboratorju jieħdu żmien twil.

Id-Direttur tal-Bank jappella bil-qawwa lill-pubbliku ġenerali, u partikolarment lill-Kapijiet ta' ditti, dipartimenti, organizzazzjonijiet, eċċ. sabiex dawn jibgħatu immedjatement lill-impjegati tagħhom biex jgħatu d-dem; għaliex it-talba għal dan id-dem hi dejjem akbar milli jkollu maħzun l-Bank.

M'hemmx haġa eħfef milli meta inti tagħti d-dem. Tassew sempliċi u ma thoss l-ebda uġiġh.

Ikun ta' sodisfazzjon kbir għalik meta tkun taf li d-dem tiegħek sejjer isalva haġja oħra.

Meta tagħti d-dem, jinghatalek minghajn ħlas il-'group' tad-dem tiegħek.

Id-dem hu l-hajja. Għati r-rigal tal-hajja! Mur l-Bank tad-Demm, Europa Centre, il-Furjana. Tel. 20130.

MALTA TAQLEB GHAS-SISTEMA METRIKA

PREZZ BIL-METRU MQABBEL

MA' DAK BIL-JARDA

SA LEQREB 5 MILLEŻMI

1m = 100 cm = 1 000 mm

Ku'l METRU per metre	Ku'l JARDA per yard	Ku'l METRU per metre	Ku'l JARDA per yard	Ku'l METRU per metre	Ku'l JARDA per yard
1c	1c	12c	11c	50c	45c5
2c	2c	13c	12c	60c	55c
3c	2c5	14c	13c	70c	64c
4c	3c5	15c	13c5	80c	73c
5c	4c5	16c	14c5	90c	82c5
6c	5c5	17c	15c5	£M1	91c5
7c	6c5	18c	16c5	£M2	£M1.83c0
8c	7c5	19c	17c5	£M3	£M2.74c5
9c	8c	20c	18c5	£M4	£M3.66c0
10c	9c	30c	27c5	£M5	£M4.57c0
11c	10c	40c	36c5		

CENTIMETRI
JARDA MQABELLA
MQABELLA MA'
MA' METRI
PULZIERI

JARDI Yards	METRI Metres	CENTIMETRI Centimetres	PULZIERI Inches
		51	20
		53	21
		56	22
		58	23
		61	24
		64	25
		66	26
		69	27
		71	28
		74	29
		76	30
		79	31
		81	32
		84	33
		86	34
		89	35
		91	36
		94	37
		97	38
		99	39
		102	40
		104	41
		107	42
		109	43
		112	44

● Id-drapp issa qieghed jinbiegh bil-metru.

● Il-metru huwa bejn wiehed u ieħor, ghaxra fil-mija jew 3 pulzieri itwal minn jarda.

● Ma hemmx għalfejn tixtri aktar milli teħtieg. Tista' tixtri l-istess tul tas-soltu bl-istess prezz.

● Jekk ma tafx kemm-il metru teħtieg ara din it-tabella.

● Qis dejjem bil-metri.

Kumitat għall-Bidla
Metrika

SACM 10/77

Il-Ministru Cremona Fil-Konferenza tal-F.A.O.

IL-MINISTRU ta' l-Industrija, Biedja u Sajd l-Onor, Danny Cremona, akkumpanjat mis-Sur George Carbone, Principal Technical Officer u mis-Sur Tony Debono, Segretarju Privat, nhar il-Hamis 17 ta' Novembru mar Ruma fejn attenda għad-19-il Konferenza Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni ta' l-Ikel u Biedja (F.A.O.)

L-Onor. Cremona indirizza lill-Konferenza u fost affarijiet oħra għamel riferenza għall-kontribut li tista' tagħti Malta f'attivitajiet ta' din l-Organizzazzjoni tal-Ġnus Magħquda (UNO), kif ukoll esprima kif Malta f'dan l-istadju hekk deċisiv ta' l-iżvilupp tagħha tistenna kull għajna minn din il-għajn.

Meta wasal lura Malta l-Onor. Cremona ta konferenza stampa fil-Ministeru ta' l-Industrija Biedja u Sajd. Il-Ministru qal li għad li Malta kienet ilha membru ta' din l-Organizzazzjoni sa mill-1964, kien wara l-1971 li Malta ippruvat tagħti sehem aktar attiv f'dan il-qasam meta ofriet li sservi bħala membru tal-Kunsill Governattiv ta' l-Organizzazzjoni.

F'dik l-okkażżjoni Malta ma rnekkx liex takkwista post f'dan il-kunsill peress li għar-reġjun ta' l-Ewropa kienu ġew eletti bħala membri l-Isvizzera u l-Ungerija.

Issa kien ta' sodisfazzjon kbir għall-Ministru meta habbar illi wara żewġ votazzjonijiet li saru fl-Assemblea Ġenerali, Malta giet eletta membru tal-Kunsill Governattiv bħalma ġew ukoll eletti l-Ungerija u l-Belġju, li flimkien ma' erba' pajjiżi oħra se jkunu jirrapprezentaw ir-reġjun ta' l-Ewropa.

F'Ruma, il-Ministru kellu udjenza mal-Papa.

L-Onor. Danny Cremona jidher jindirizza l-Konferenza f'Ruma

Post Malta fil-Kunsill se jkun jgħodd għal-perijodu ta' tlett snin sa Dicembru, 1980. Dan huwa unur għall-pajjiżna għaliex urejna lid-dinja kemm bis-saħħa tal-politika barranija tal-Gvern Soċjalista u r-relazzjonijiet tajba tagħha internazzjonali, Malta illum tgawdi ammirazzjoni u stima kbira għall-hidma tagħha għal paċi u dan b'mod speċjali mill-pajjiżi tat-tielet dinja.

Bħala membru tal-Kunsill Governattiv, Malta se jkollha sehem dirett fit-tweqqif tal-programm tax-Xogħol, u Infieq ta' Fondi tal-F.A.O. għal tlett snin li ġejjin. Malta se tkun f'qagħda aħjar li żżomm kuntatt aktar dirett u mill-qrib mal-pajjiżi membri tal-F.A.O. li jgħoddu 144.

Bħala pajjiż li għadu qed jiżviluppa Malta, waqt li tibqa' taħdem biex din l-Organizzazzjoni tibqa' miexja 'l quddiem għar-risq tal-poplu tad-dinja, tistenna fl-istess hin l-għajnuna possibbli kemm teknika kif ukoll finanzjarja biex l-ekonomija tal-pajjiż titwaqqaf fuq bażi soda ta' hitigijiet ta' paċi bla ma jkollha qatt iżjed terġa' tiddependi minn sfruttament militari bħal qabel.

Dan kien proprju wiehed mill-għanijiet li l-Gvern tagħna f'Settembru, permezz tal-firma tal-Prim Ministru, irratifika l-ftehim mal-Ġnus Magħquda u li wassal biex issa gie stabbilit il-Fond magħruf bħala International Fund for Agricultural Development — Fond Internazzjonali għall-Iżvilupp ta' l-Agricoltura.

Malta se tagħmel minn kollox biex sa fejn tista' tibbenefika minn dawn il-facilitajiet, ma tibqax lura fl-isforzi tagħha biex iġġib 'l quddiem l-iżvilupp tal-biedja f'pajjiżna fl-interess kemm tal-bdiewa kif ukoll tal-konsumaturi, b'mod ukoll li safejn hu possibbli niproduċu aħna stess dak li llum qegħdin ingibu minn barra.

Iż-Żjara tal-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja

Fuq stedina tal-Gvern Malti, il-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja, Herr Hans Dietrich Genscher, għamel żjara f'Malta bejn it-18 u d-19 ta' Novembru.

Mill-laqgħat li l-Ministru Genscher kellu mal-Prim Ministru Mintoff, huwa evidenti li Malta għadha tgawdi l-appoġġ sħiħ tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja.

Il-Ministru Ġermaniż akkumpanjat minn martu, delegazzjoni Ġermaniża u għadd ta' ġurnalisti wasal Malta fuq ajruplan Boeing 707 tal-Qawwa ta' l-Ajru Ġermaniża.

Il-Ministru Genscher kien milqugħ fl-ajruport ta' Hal Luqa mid-Deputat Prim Ministru Dr J. Cassar, l-Aġent Speaker tal-Kamra tad-

Deputati s-Sur J. Baldacchino, l-Ambaxxatur Ġermaniż Dr Horst Hauthal, il-Kummissarju tal-Pulizija s-Sur J.N. Cachia, is-Segretarju fil-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin u tal-Commonwealth is-Sur Maurice Abela u membri tal-Korp Diplomatiku.

Din iż-żjara tal-Ministru Ġermaniż hija xhieda tas-solidarjetà mal-Gvern ta' Malta fil-hidma tiegħu sabiex jersqu aktar lejn xulxin il-pajjiżi Għarab u dawk Ewropej u permezz ta' politika ta' newtralità fin-"non-alignment" iwasslu għal aktar stabbiltà fil-Mediterran.

Mill-laqgħat li l-Ministru Genscher kellu mal-Prim Ministru Mintoff, huwa evidenti li Malta għadha tgawdi l-appoġġ sħiħ tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja. Il-Ministru Genscher hegġeġ lil Gvern Malti ikompli bix-xogħol siewi li Malta qed twettaq bħala PONT ta' PAĊI bejn il-pajjiżi Ewropej u Għarab, u aċċertah illi l-Ġermanja tapprezza kif, kemm il-pożizzjoni ġeografika ta' Malta, kif ukoll il-ħbiberija li issa Malta rnexxielha tagħmel mal-pajjiżi Għarab u Ewropej, joffru opportunitajiet godda li għandhom iservu għas-sliem fil-Mediterran u għas-sigurtà ta' l-Ewropa.

Il-Maltin kollha jafu bil-passi ta' ġgant li l-Gvern Soċjalista Malti għamel mal-Ġermanja tal-Punent fil-qasam tat-TURIŻMU, tax-XOGHOL u tal-KUMMERĊ f'dawn l-aħħar hames snin.

Bizżejjed li wieħed isemmi li l-"exports" tagħna lil dan il-pajjiż, mix-xejn, is-sena li għaddiet-laħaq għal £M21.5 miljuni. In-numru ta' turisti Ġermaniżi s-sena l-oħra tela' għal 18,000 u l-postijiet tax-xogħol fil-fabbriki Maltin-Ġermaniżi issa laħqu ma 2,500.

Herr u Frau Genscher iltaqgħu mal-President u Ġermaniża ġew milqugħin f'Hal Luqa mill-Ministru l-Onor. Joseph Cassar.

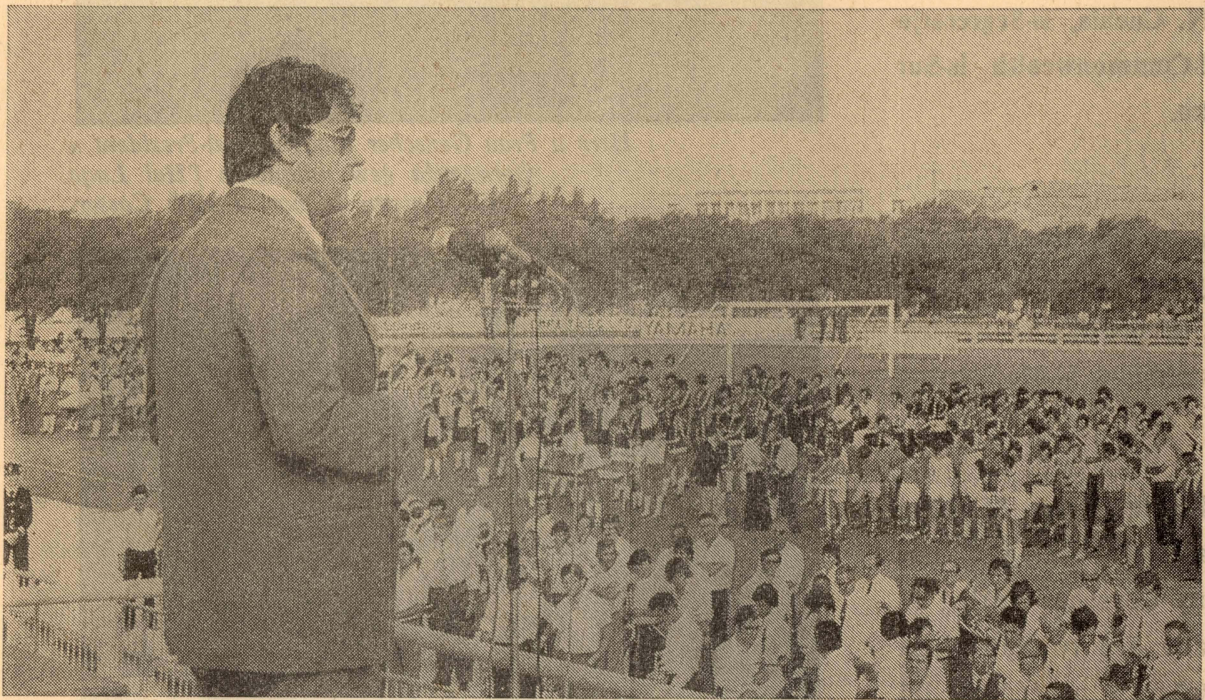
Herr u Frau Genscher iltaqgħu mal-President u s-Sinjura Buttigieg.

F'Kastilja Herr Genscher kellu laqgħat mal-Prim Ministru s-Sur Dom Mintoff, flimkien ma' Ministri u uffiċjali oħra.

PAGNA SPORT

IŻ-ŻJARA F'MALTA TAL-COVENTRY CITY

Iż-żjara f'Malta tat-Tim ta' l-ewwel diviżjoni Inġliż il-Coventry City kienet milqugħa tajjeb hafna mill-pubbliku Malti li għandu l-logħba tal-football għal qalbu.

Din iż-żjara saret possibbli bl-iniżjattiva tal-Ministru tax-Xoghlijiet u Sport, is-Sur Lorry Sant, li diġa wiegħed li qegħdin isiru arrangamenti biex aktar timijiet barranin jiġu jilgħabu fostna.

Il-Coventry City fahħru hafna it-trattament tajjeb li tawhom il-Maltin kif ukoll il-ħbiberija u l-ospitalità tagħna. Bla dubju ta' xejn dawn sejrin jagħmlulna reklam tajjeb fost il-Clubs f'pajjiżhom.

Barra mill-Inġliżi, tifhir ukoll gie min-naħa tal-players Maltin għall-preparazzjonijiet li saru għal din il-logħba. Ta' min isemmi li fil-ġurnata tal-logħba, nhar il-Hadd, 13 ta' Novembru, il-players Maltin flimkien mal-coach Ray Cosby u l-masseur iltaqgħu l-Marsa Sports Club, li gie gentilment misluf mill-Management, sabiex hemmhekk jingħataw l-aħħar struzzjonijiet għall-logħba kif ukoll jieklu flimkien.

Wara l-logħba, l-players Maltin, Inġliżi u uffiċjali taz-żewġ timijiet ingħataw pranzu mill-Ministeru tax-Xoghlijiet u Sport fil-Marquis Room tad-Dragonara Casino fejn f'din l-okkażjoni unika il-players setgħu isiru jafu aktar lil xulxin.

Il-Ministru Lorry Sant, jidher jindirizza lill-players u spettaturi fil-Marsa Stadium.

Football għal Kulhadd

Nhar is-Sibt 29 ta' Ottubru fis-Sala tal-Ministeru tax-Xoghlijiet u Sport ġewwa l-Marsa saret laqgħa għall-uffiċjali, delegati u players tat-timijiet li kienu sejrin jeħdu sehem fil-Kompetizzjoni tal-football ta' l-Under 16 organizzat mill-istess Ministeru.

F'din il-laqgħa li kienet importanti hafna tkellem iċ-Chairman tal-Kumitat Organizzattiv is-Sur Joe Griffiths fejn fost affarijiet oħra semma li din il-kompetizzjoni hi l-ewwel waħda ta' taħt is-sittax-il sena fuq skala nazzjonali. Kien hemm kompetizzjonijiet oħra organizzati wara l-gwerra mill-Anglo-Maltese League għalkemm mhux fuq

l-istess kobar. Minn dawn il-kompetizzjonijiet ha-reg team li għadu jissemma sal-gurnata tal-lum — l-Ajax.

“Dawn it-tfal huma bħal pjanta li għadha kemm nibtet. Trid il-kura kmieni sabiex titla soda u dritta. Il-Ministeru ta’ l-Isport dan jifmhu u għalhekk qiegħed jiehu f’isieb biex lil dawn it-tfal itihom it-tagħlim meħtieġ kmieni kemm jista’ jkun.

Għal dan il-ghan sejra titwaqqaf skema ta’ tagħlim u ta’ għajjuna teknika minn settur Tekniku magħmul minn nies imharrġa fit-tagħlim. Dawn in-nies sejin jigu magħzula wara kors mill-famuż coach Hellenio Herrera.

Din l-iskema tiġbor fiha tagħlim fuq skala nazzjonali b’coaches li jigu assenjati grounds f’diversi distretti biex iġallmu lit-tfal.

Għalkemm skema bħal din tinvolvi hafna spejjeż, il-Ministru tax-Xoghlijiet u Sport, is-Sur Lorry Sant, huwa determinat li din hi t-triq li għandu iġġaddi minnha il-footballer tal-ġejjieni. It-tfal min-naha tagħhom iridu jagħmlu l-parti tagħhom u dan it-tagħlim jiehduh bis-serjetà u bid-dixxiplina. Iridu jwadhlu f’moħħhom li għalkemm hi haġa sabiha li tirbah trid titgħallm ukoll titef.

Is-Sur Griffiths temm id-diskors tiegħu hekk:— “Jiena kellni hafna esperjenza fuq dan — akkwistajt l-aqwa rizultati meta l-players tiegħi tgħallmu kif jittilfu qabel ma bdew jirbhu, għaliex mit-telf titgħallm tirbah”.

Wara ndirizza l-laqgħa l-Ministru tax-Xoghlijiet u Sport, is-Sur Lorry Sant. Fid-diskors tiegħu il-Ministru appella għall-kooperazzjoni ta’ kulhadd sabiex din il-kompetizzjoni tkun suċċess. Hu appella wkoll lill-kompetituri sabiex jilgħabu b’senes ta’ hbiberija u bi spirit u sportiv.

Is-Sur Sant habbar li għar-rebbieha ta’ din il-kompetizzjoni hemm premijiet sbieħ u fil-fatt qegħdin isiru attentati sabiex ir-rebbieha jintbagħtu safra barra minn Malta. Huwa qal li l-logħob ta’ l-Under 16 sejjer isir fuq it-turf il-Marsa. Fakkar ukoll li l-gvern qiegħed iżid il-facilitajiet sportivi f’Malta u heġġeg lil dawk li huma interessati biex imorru jaraw ix-xogħol li qiegħed isir fuq li Stadium il-ġdid ġewwa Ta’ Qali.

Fil-aħharnett il-Ministru Sant appella lil dawn iż-zagħzagh biex jittrenjaw halli jattiraw l-ispettaturi bil-logħob tagħhom u biex fuq kollox jilgħabu bl-onesta.

Sadanittant bl-inizjattiva tal-Ministeru tax-Xoghlijiet u Sport, qiegħda tiġi mlaqqa’ skwadra biex tittrenja regolarment kull nhar ta’ Erbgħa taħt il-coach tal-Ministeru, is-Sur Raymond Cosby. L-iskwadra hi magħmula minn players li qegħdin jiehdu sehem fil-kompetizzjoni “Football Għal Kulhadd” organizzata mill-istess Ministeru.

KORS TAR-REFEREES

Is-Sur Joe Griffiths (it-tieni mill-lemin) jitellem fil-konferenza ta’ l-aħbarijiet.

L-Ex-President tal-FIFA Sir Stanley Rous dan ix-xahar ġie hawn Malta fuq stedina tal-Ministru ta’ li Sports is-Sur Lorry Sant.

Sir Stanley wasal it-Tnejn 12 ta’ Diċembru sabiex jinawgura l-Kors tar-Referees organizzat mill-Ministeru ta’ li Sports.

Dan kollu kien tħabbar mis-Sur Joe Griffiths, Chairman tal-kumitat “Sports għal Kulhadd” waqt konferenza ta’ l-aħbarijiet.

F’din il-Konferenza tkellem ukoll is-Sur Tony Briguglio li ġie inkarigat mill-Gvern biex imexxi l-kors tar-referees. Is-Sur Tony Briguglio, li huwa referee ta’ l-ewwel klassi u referee Internazzjonali qal li għalkemm il-kors se jkun inawgurat fit-12 ta’ Diċembru minn Sir Stanley Rous fil-Kastell Verdala, il-kors proprju jibda fl-ewwel granet ta’ Jannar.

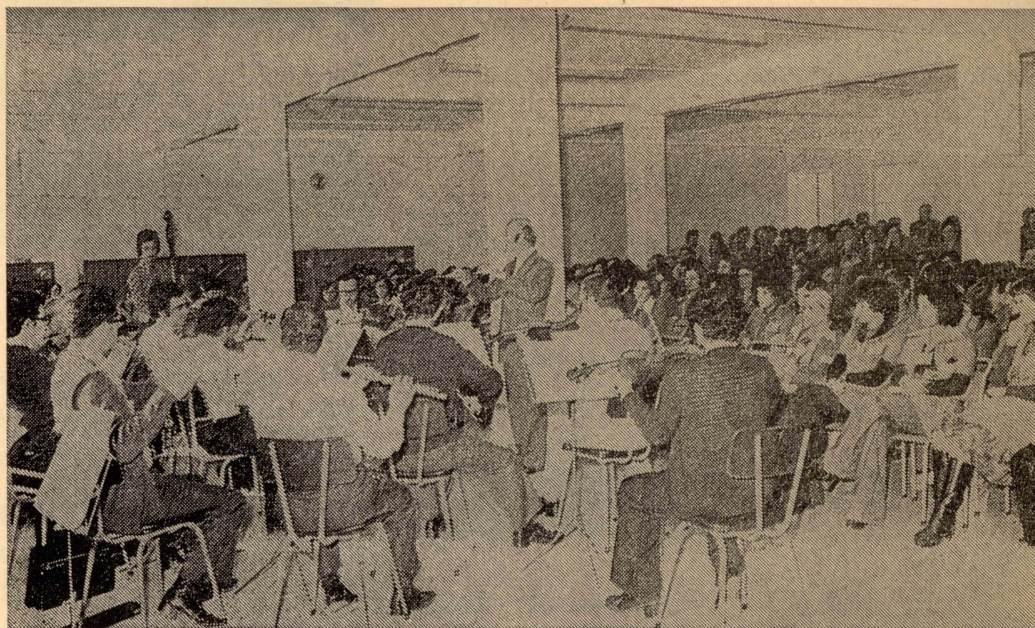
Is-Sur Briguglio qal li n-numru ta’ referees prospettivi li applikaw huwa inkoraġġanti ferm. Il-kors se jkun immexxi minn hames lecturers Maltin, tlieta fuq il-Laws of the Game u tnejn oħra fuq il-Medicina fl-Isports u fuq il-Kundizzjoni fizika.

Wara r-referees isirihom eżami minn eżaminaturi Maltin u barranin u dawk li jgħaddu jigu mogħtija ċertifikat rikonoxxut mill-Gvern.

Fil-Konferenza tkellem ukoll Major Clews, viċi Chairman tal-Kumitat, li fost affarijiet oħra qara ittra ta’ ringrazzjament mibgħuta lill-Ministru ta’ li Sports minn Coventry City.

KULTURA...

Programmi Muzikali ghall- Haddiema

L-Orkestra tat-Teatru Manoel immexxija mis-Surmast Joseph Sammut, il-Hamis, 17 ta' Novembru tat programm muzikali għall-haddiema tal-fabbrika **Thomas De La Rue** fil-qasam industrijali ta' Bulebel.

*Is-Surmast Joseph Sammut
mexxa l-orkestra tat-Teatru Manoel
waqt il-programm muzikali
fil-fabbrika Thomas De La Rue.*

Dan il-programm muzikali huwa parti minn sensiela ta' programmi kulturali għall-poplu li qed jiġu organizzati mill-Ministeru tax-Xogħol, Għaj-nuna Soċjali u Kultura, fuq inizjattiva tal-Mini-stru **Agatha Barbara**, bil-ghan li l-haddiema jkol-lhom iċ-ċans japprezzaw l-arti muzikali fuq il-post tax-xogħol tagħhom stess.

Materjal Fotografiku mill-Ambaxxata Ġermaniża lill-Mużew Nazzjonali tal-Gwerra f'Sant' Iermu

Iċ-Charge' d'Affaires ta' l-Ambaxxata tar-Repubblika Federali Germaniża Herr Axel Schwirtz dan l-aħħar ipprezenta sett ritratti u mapep dwar operazzjonijiet ta' l-Air Force Naziista kontra Malta fl-aħħar Gwerra lill-Għaqda għal Mużew Nazzjonali tal-Gwerra.

Kunċert ta' l-Orgni

Il-Ministeru tax-Xogħol, Għaj-nuna Soċjali u Kultura, f'kollaborazzjoni mal-Kapitlu tal-Kattidral ipprezenta Kunċert ta' l-Orgni fil-Kon-Kattidral ta' San Gwann nhar l-Erbgħa, 23 ta' Novembru. Il-Kunċert, inghata mir-Rev. C. Scerri u kien jikkonsisti f'xogħlijiet ta' Green, Franck u Bach.

Il-President ta' l-Għaqda, l-Brigadier A. Samut-Tagliaferro irċieva l-ghotja f'isem l-Għaqda u rringrazzja lill-Ambaxxata.

Il-Chorus Mellitensis, taħt id-direzzjoni ta' Mro. Joseph Sammut, ha sehem ukoll b'xogħlijiet ta' Pace, Palestrina u Verdi.

Preżenti kien hemm is-Segretarju ta' l-Għaqda s-Sur Philip Vella, Patri M. Zerafa, Direttur tal-Mużew ta' l-Arti u membru tal-kumitat ta' l-Għaqda u s-Sinjuri M. Falzon, F. Galea u R. Mifsud, membri tal-kumitat.

Ir-ritratti u l-kopji tal-mapep se jkunu jiffurmaw parti mill-arkivji li qed tibni l-Għaqda.

Prezentazzjoni ta' Kopja ta' Film lill-Ministru A. Barbara

Is-Sur John C. McKenzie li kien responsabbli għall-produzzjoni tal-Commonwealth Folk Festival li gie organizzat hawn Malta madwar sentejn ilu fl-okkażjoni tal-ftuh ta' Ċentru Kulturali, il-Furjana, dan l-aħħar ipprezenta kopja tal-film "Folk Invasion" li kien ingiebed hawn Malta waqt dan il-Festival, lill-Ministru tax-Xogħol, Għajnu-na Soċjali u Kultura, l-Onor. Agatha Barbara.

Dan il-Folk Festival kien sar għall-ewwel darba hawn Malta, 'bis-saħħa ta' kuntatti ma' barra li għamlet il-Ministru Barbara meta kienet Ministru ta' l-Edukazzjoni.

Il-Ministru Barbara u s-Sur John C. McKenzie iddiskutew aktar pjanijiet għall-futur dwar attivitajiet kulturali mal-pajjiżi tal-Commonwealth.

Waqt l-laqgħa, is-Sur McKenzie habbar illi bhala riżultat tas-suċċess li hareġ mill-Commonwealth Folk Festival li sar f'Malta, twaqqfet il-Commonwealth Arts Association. Huwa habbar ukoll li bis-saħħa ta' dan is-suċċess se jiġi organizzat ukoll il-Commonwealth Cultural Festival li għandu jiġi mwaqqaf matul il-Commonwealth Games li se jsiru fil-Kanada għas-sajf li ġej.

Il-film "Folk Invasion" li għandu produzzjoni ta' Mario Philip Azzopardi gie muri aktar tard fuq Television Malta.

Kompetizzjoni tal-Presepji

Il-Kumitat Festi Nazzjonali bħal snin oħra qed iniedi kompetizzjoni għall-Presepji f'Malta u oħra f'Għawdex.

Il-premjijiet għal Malta huma:

L-ewwel — £M50; It-tieni — £M25.

Il-premjijiet għal Għawdex huma:

L-ewwel — £M30; It-tieni — £M15.

13
Il-Presepji li jieħdu sehem f'dawn il-kompetizzjonijiet iridu jkunu miftuħa għall-pubbliku mis-Sibt, 17 ta' Diċembru, 1977 sal-Ħadd 1 ta' Jannar, kuljum.

L-applikazzjonijiet għal din il-kompetizzjoni għandhom jintbagħtu sa nhar l-Erbgħa, 14 ta' Diċembru f'dan l-indirizz:

Is-Sur John Bezzina,
Segretarju Festi Nazzjonali,
c/o Berġa T'Aragona,
il-Belt.

Kultura għall-Poplu

Fis-sensjella ta' programmi ta' Kultura għall-Poplu, il-Ministru tax-Xogħol, Għajnu-na Soċjali u Kultura organizza programmi kulturali fis-sala ta' l-iskola sekondarja ta' Hal Tarxien nhar il-Gimgħa, 18 ta' Novembru.

F'dan il-programm l-Orkestra tat-Teatru Manoel esegwiet xogħol magħruf ta' S. Prokofief 'Pietru u l-Lupu'. Din hija hrafa mużikata u rakkont gie maqlub għall-Malti minn Charles Arrigo.

L-Orkestra daqqet ukoll it-tema mir-rock opera 'Evita' u fantasia għall-orkestra fuq mużika folk Maltija tas-surmast Pace bl-isem, 'Maltesina'.

Flimkien ma' l-Orkestra ħadu sehem ukoll Mary Rose Mallia, Marija Camilleri, Frank Ghio, Charles Arrigo u ż-żeffiena Zefat.

Artisti Maltin Jieħdu Sehem f'Wirja Internazzjonali ta' Pittura

Erba' artisti Maltin għadhom kemm ħadu sehem f'wirja internazzjonali ta' Pittura ta' Żmienna li saret fit-Town Hall ta' Copenhagen, id-Danimarka, fl-okkażjoni ta' Jum il-Gnus Magħqda. Dan sar permezz ta' kuntatti li l-Ministeru tax-Xogħol, Għajnu-na Soċjali u Kultura għamel mal-Konfederazzjoni ta' l-Għaqdiet Kulturali Barranin tad-Danimarka.

L-erba' xogħlijiet ta' pittura li huma

"San Giljan" ta' Antoine Camilleri

"Man Unchanged" ta' Luciano Micallef

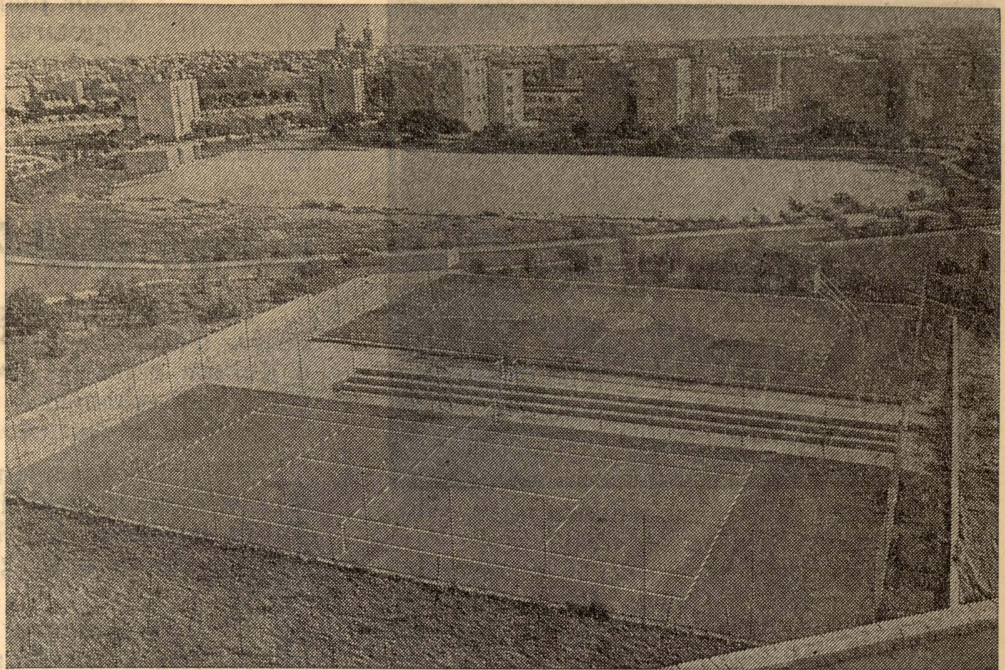
"Abstract" ta' Raymond Pitre

"Contours" ta' Frank Portelli

ġew magħzula minn fost tlettax-il biċċa xogħol li ġew prezentati minn artisti Maltin sabiex jieħdu sehem f'din l-Esebizzjoni.

SANTA LUCIA

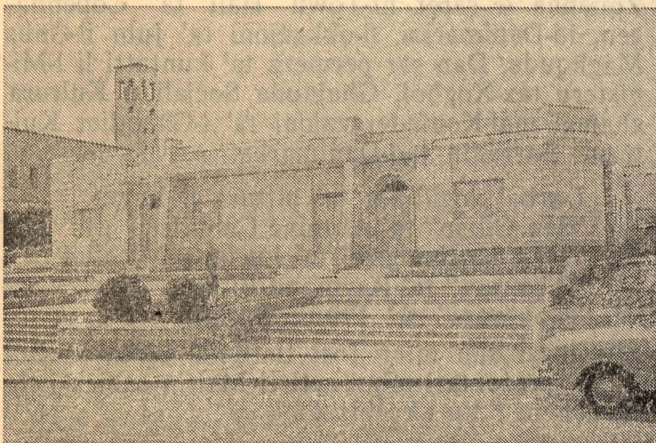
*F'Santa Lucia
il-Gvern ha hsieb
jaqtmel faċilitajiet
għall-isports li
jinkludi:
Ground tal-Football,
Court tal-Tennis,
pitch tal-Basket Ball u
waħda għall-logħob
tal-Boċċi.*

L-AMMINISTRAZZJONI ta' l-1955-58 kienet ippjanat villaġġ ġdid bl-isem ta' Tarxien Community. Inghata dan l-isem għaliex dan il-proġett kien ippjanat li jsir fuq ir-riħ ta' Hal Tarxien. Dan il-villaġġ kien ippjanat f'żewġ fażijiet — N'Hood I u N'Hood II. L-ewwel fażi inbniet viċin il-villaġġ ta' Hal Tarxien u l-faži l-oħra fuq in-naħa ta' Hal Luqa.

L-idea ta' dan il-proġett kienet li għall-ewwel darba f'Malta jinbena qasam tad-djar ġdid — belt żgħira kompletament ġdida fuq pjanta moderna u attrezzata b'dak kollu meħtieġ għall-ghixien ta' komunità. Minhabba l-iżvilupp kbir u l-popolazzjoni dejjem tiżdied, dan il-villaġġ gie

Bini ta' Clubs.

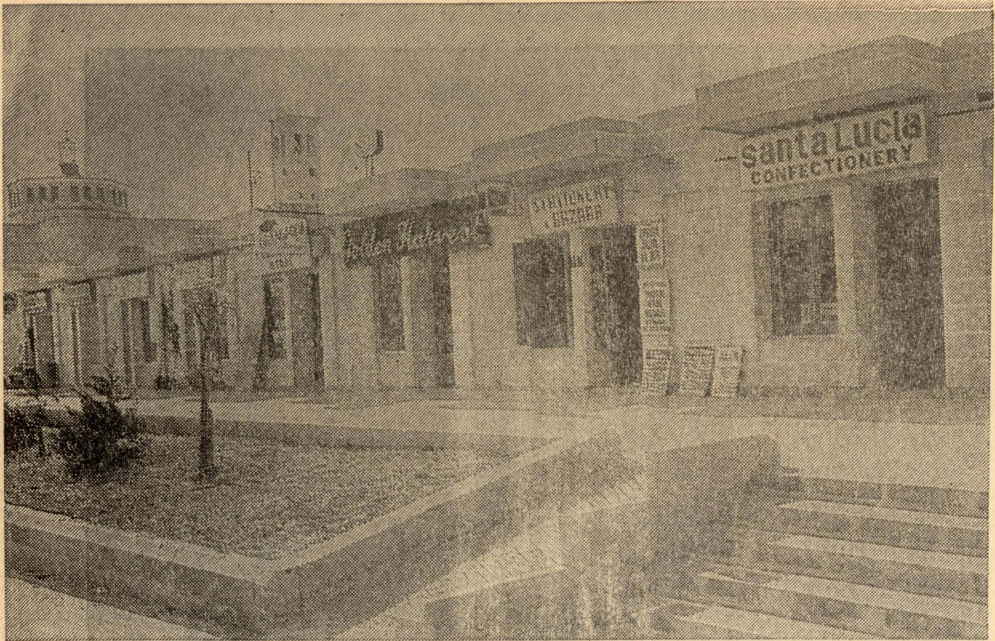

separat minn Hal Tarxien u sar parroċċa għalih bl-isem ta' Santa Lucia. Minn dak iż-żmien 'il hawn sar żvilupp kbir u llum fl-1977 dan il-proġett wasal biex jiġi mitmum.

Fuq iż-żewġ fażijiet ta' dan il-proġett inbnew numru kbir ta' flats u djar kif ukoll inghataw diversi biċċiet ta' art b'ċens baxx taħt l-iskema tal-Home Ownership. L-ippjanar sar b'attenzjoni kbira bit-toroq ippjanati wesgħin. F'dawn l-aħħar sentejn, it-toroq kollha ta' Santa Lucia kienu ġew miksija bit-tarmak. Il-blokki tal-flats inbnew maqtugħin minn xulxin u mdawwra bil-hamrija biex jinżerġu sigar u fjuri biex dejjem jinżamm ambjent sabiħ. Anke d-djar kollha nbnew bil-'front garden' minbarra kumditajiet oħra.

Minn dejjem kien il-hsieb li Santa Lucia tkun belt moderna bil-faċilitajiet kollha possibbli. Għal dan il-ghan f'dawn l-aħħar sitt snin saru diversi xogħlijiet intiżi biex jinholqu postijiet ta' rikreazzjoni għall-abitanti tal-post.

Inbena ground tal-football mill-ġdid. Qabel inbena dan il-ground tneħħiet il-hamrija kollha li kien hemm taħt il-ground il-qadim. Inbnew ukoll id-dressing rooms u kamra għall-Kumitat. Illum dan il-ground qed jintuża għal diversi logħob kompetitiv fosthom il-league tal-football organizzat mill-Ministeru ta' Xogħlijiet u Sport, "Football għal Kulhadd". Inbniet ukoll pitch tal-boċċi mghammra b'kolloxx inkluż kamra għall-Kumitat.

Ċentru għall-
 ħwienet —
 b'kapacità għal
 16-il ħanut
 modern.

Biex jintlaħqu il-gosti ta' kulhadd inbnew ukoll tennis court u basketball pitch; faċilitajiet li jagħtu opportunità lit-tfal u ż-żgħar ta' dan il-lokal iċ-ċars kollu li jiehdu sehem f'attivitajiet sportivi u fl-istess ħin jirrikrejaw irwieħhom. Anke l-playing field inbniel mill-ġdid u tqiegħdet viċin dan il-kumpless ta' rikreazzjoni.

Ta' vantaġġ kbir għar-residenti ta' Santa Lucia, huwa ċ-ċentru ta' ħwienet li nbnew fil-bidu ta' N'Hood 2, shopping centre li jiġi bejn iż-żewġ fażijiet ta' Santa Lucia.

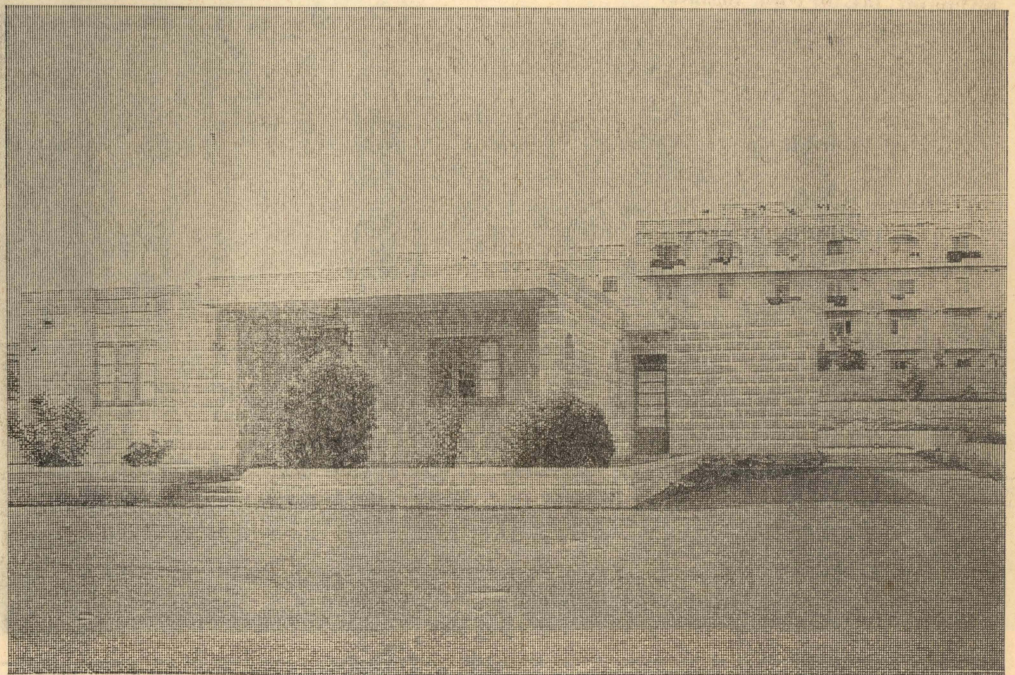
Fl-istess inħawi inbniel għassa tal-pulizija ġdida. Kien ilu jinhass li l-għassa tal-pulizija l-qadima ma kienitx adegwata għal belt li kienet dejjem qed tikber. Għalhekk il-Gvern ħaseb biex jibni għassa ġdida li tkun tista' taqdi l-ħtiġijiet ta' Santa Lucia kollha.

Bħalissa l-Ministeru tax-Xoghlijiet flimkien mad-Dipartiment ta' l-Agrikoltura mexjin fuq l-aħħar fażi tal-proġett, dik li jagħtu dehra isbaħ u mhaddra għall-ambjent f'Santa Lucia. Qegħdin jinżerġu mijiet ta' sigar mat-toroq kollha ta' Santa Lucia. Barra minn dan inbena ġnien kbir li jiġi fuq in-naħa ta' Luqa By-pass. Dan il-ġnien qiegħed taħt il-harsien tal-mem-

jun li jesa' nofs miljun gallun ilma biex jgħin lill-gabillotti ta' dawk l-inħawi għas-saqwi. Il-ħtieġa ta' dan il-ġibjun kienet ilha tinħass minbarra li kien qed jinħela kwantità kbira ta' ilma li kien jgħaddi minn dan il-wied.

Meta beda l-bini ta' din il-belt żagħżuġha ftit kienu dawk li wrew il-ħajra li jmorru joqogħdu hemm minħabba li kien lokal ġdid għal kollox u mibni f'inħawi mwarrba. Illum wara dan ix-xogħol kollu li sar u bil-mod modern li ġiet mibnija Santa Lucia il-folja nqalbet u kull darba li l-Gvern ħareġ sejha għall-kiri ta' postijiet f'dan il-post modern kienu japplikaw eluf. Dan jagħti raġun lill-Gvern meta fl-1955-58 ta bidu għall-Santa Lucia.

Għassa tal-Pulizija moderna.

bri tal-Korp "Izra u Rabbi". Dan il-ġnien se jkun ta' żvog kbir għar-residenti ta' dan il-post.

Fuq l-inħawi li jgħidulu 'tagħtiġha' sar ġib-

DEHRA MILL-AJRU TA' SANTA LUCIA